

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

JONSTRUP STATSSSEMINARIUM

FOR

UNDERVISNINGSAARET 1893—1894

VED

FORSTANDEREN.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1894.

4
Vorstandsrath Froben. A. Pflanz

erbötigt

und

P. W. Pflanz

EFTERRETNINGER

OM

JONSTRUP STATSSEMINARIUM

FOR

UNDERVISNINGSAARET 1893—1894

VED

FORSTANDEREN.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1894.

1. Seminariets Lærere og Elever.

Forstanderen Provst Odin Wolff Tidemand har undervist i Religion og Bibelforklaring i alle Klasser, Jesu Levned og Apostelhistorien i 2den og 3die Kl., den ældste Kirkes Historie og den nyere Tids Kirkes Historie, bibelsk Oldkundskab, Religionsundervisningens Metodik og ledet de kateketiske Øvelser i 3die Kl. 18 Timer ugentligt.

† Lærer Niels Carl Vilhelm Mortensen, tillige Inspektør, har indtil sin Sygdom undervist alle Klasser i Skrivning, Tegning, Sang, Violin-, Orgel- og Klaver-Spil, ledet de praktiske Øvelser i Skrivning og Sang i 3die Kl., 28 Timer ugentligt, og tillige haft det specielle daglige Tilsyn med Eleverne.

Lærer Hans Mortensen har undervist i dansk Stil i 1ste Kl., Geografi, Naturhistorie og Naturlære i 1ste og 2den Kl., i Pædagogik i 3die Kl. og ledet de praktiske Øvelser i Geografi, Naturhistorie, Naturlære, Retskrivning og Anskuelsesundervisning i 3die Kl. 25 Timer ugentligt.

Lærer Jørgen Beyerholm har undervist i Matematik og Regning i alle Klasser, samt Tysk, og ledet 3die Klasses praktiske Øvelser i Regning samt i Bibelhistorie og Dansk med Skolens nederste Afdeling. 30 Timer ugentligt.

Lærer Cand. theol. Eggert Christoffer Tryde Lunddahl har undervist i Midalderens og Reformationens Kirkehistorie samt i Forstanderens Sygdomsforfald gennemgaaet Brevet til Romerne i 3die Kl., og undervist i det gl. Test.s Bibelhistorie med tilhørende Bi- og Hjælpefag (undtagen bib. Oldk.) i 1ste Kl., i Dansk i 1ste Kl., Dansk

med dansk Stil og Litteraturhistorie i 2den og 3die Kl. og Historie i alle Klasser, samt ledet de praktiske Øvelser i Dansk og Historie i 3die Kl. 29 Timer ugentligt.

Gymnastiklærer, Sergent af 15de Bataillon Jørgen Rasmus Henrik Pedersen har fra 1ste Maj undervist i Gymnastik, teoretisk og praktisk, i alle Klasser og ledet de praktiske Øvelser i 3die Kl. samt Elevernes Skydeøvelser.

Eksaminandernes Navne.	Eksamens 1ste Afdeling.				Eksamens			
	Geografi.	Matematik.	Naturhistorie.	Naturlære.	Religion.	Praktisk Færdighed.	Dansk Boglæsning.	Udarbejdelse i Modersmaalet.
1. Benzon, Rudolph*..	g. ?	mg. ?	mg. ?	g.	mg.	ug. ?	ug. ?	mg. ?
2. Blands, Ferdinand } Benedikt Kristiansen }	ug. ?	ug. ?	mg.	ug. ?	mg.	tg.	mg.	mg.
3. Hansen, Hans Edvard	mg. ?	ug. ?	mg.	ug. ?	mg.	g.	ug. ?	mg.
4. Hansen, Theodor } Abildgaard	ug. ?	ug.	ug.	ug. ?	ug.	mg. ?	ug.	mg. ?
5. Jochumsen, Viggo } Johannes Ludvig .. }	mg.	ug.	ug.	ug. ?	mg.	mg.	mg. ?	mg.
6. Jørgensen, Gunnar..	g.	ug.	tg.	mg.	mg.	mg. ?	mg.	mg. ?
7. Kroman, Niels Hansen	mg. ?	ug. ?	ug. ?	mg.	mg. ?	mg.	mg.	mg.
8. Larsen, Karl Jørgen.	mg. ?	ug. ?	ug. ?	mg. ?	mg.	mg. ?	mg.	mg.
9. Rørbech, Valdemar..	mg.	ug. ?	mg.	ug. ?	mg. ?	g. ?	g.	mg.
10. Skov, Peter Frellesen	ug. ?	ug. ?	ug. ?	mg.	mg. ?	tg.	g.	mg. ?

*) 1ste Del 1891.

Af de 13 Elever, som vare indmeldte herfra til Skolelærereksamens 2den Del i Kjøbenhavn i 1893, bestode 10 hele Eksamen med følgende Udfald: 7 erholdt »Første Karakter«, 3 »Anden Karakter«. 1 forlod Eksamen, 2 bestode ikke; af disse tog den ene Eksamen i Efteraaret 1893 med en god første Karakter. Gennemsnitskarakteren bliver $174\frac{2}{5}$. *for de 10. (?)*

Nedenstaaende Oversigt viser Udfaldet i de enkelte Fag.

2den Afdeling i 1893.

Regning.	Skrivning.	Historie.	Opdragelses- og Undervisningslære.	Tegning.	Hovedkarakter.	Points.	Sang.	Musik.	Gymnastik.	Orgelspil.
g.	ug. ?	g.	mg. ?	ug. ?	1. Kar.	180	{ ug. ? Kan Kirke	{ mg. forestaa sang }	mg.	—
ug.	mg.	ug.	g.	ug. ?	1. Kar.	175	{ g. Kan Kirke	{ mg. ? forestaa sang }	mg. ?	{ g. Kan forest. Orgel.
mg.	mg.	ug. ?	g.	mg. ?	1. Kar.	173	{ g. ? Kan Kirke	{ g. ? forestaa sang }	mg. ?	—
ug. ?	mg.	ug.	mg. ?	mg.	1. Kar.	205	{ ug. ? Kan Kirke	{ mg. ? forestaa sang }	mg.	—
ug.	mg. ?	mg. ?	mg. ?	mg.	1. Kar.	190	{ ug. Kan Kirke	{ mg. forestaa sang }	mg. ?	—
mg.	mg. ?	mg. ?	tg.	mg. ?	2. Kar.	154	—	—	g.	{ mg. Kan forest. Orgel
g.	mg.	ug. ?	mg.	ug. ?	1. Kar.	178	—	—	mg.	—
mg. ?	mg.	mg.	mg. ?	mg.	1. Kar.	181	{ ug. Kan Kirke	{ mg. forestaa sang }	mg. ?	{ mg. Kan forest. Orgel
ug. ?	mg.	mg.	tg.	ug.	2. Kar.	166	{ ug. Kan Kirke	{ mg. forestaa sang }	mg.	—
ug. ?	mg.	mg.	tg.	mg.	2. Kar.	152	{ g. Kan Kirke	{ mg. ? forestaa sang }	mg. ?	{ g. Kan forest. Orgel

Følgende Elever, som vare indmeldte herfra til Skolelærereksamens 1ste Del i Kjøbenhavn 1893, bestode denne Del af Eksamen med nedenstaaende Udfald.

Eksaminandernes Navne.	Geografi.	Matematik.	Naturhistorie.	Naturlære.
1. V. J. C. Andersen.....	ug. ?	g.	g. ?	ug. ?
2. H. P. Christensen.....	mg.	ug.	mg. ?	ug. ?
3. H. A. Eilschou.....	mg. ?	mg.	g.	ug. ?
4. H. K. V. Hansen.....	g.	mg.	mg. ?	ug. ?
5. J. K. Hansen.....	ug. ?	ug. ?	mg. ?	ug.
6. F. G. Johansen.....	ug. ?	ug.	mg.	ug.
7. N. P. Larsen.....	ug. ?	tg.	mg. ?	mg. ?
8. P. Larsen.....	ug. ?	mg.	mg. ?	ug.
9. A. J. Nielsen.....	ug. ?	ug.	mg.	ug.
10. N. Nielsen.....	ug. ?	ug. ?	ug. ?	ug.
11. H. V. Olsen.....	ug. ?	ug.	mg.	ug.
12. L. O. Poulsen.....	ug. ?	ug. ?	ug. ?	mg.
13. N. K. Povelsen.....	mg. ?	mg.	ug. ?	mg. ?
14. O. V. E. Sklander.....	ug. ?	ug. ?	mg. ?	mg.

Til Optagelsesprøven i 1893 havde 18 Aspiranter meldt sig, som alle bleve optagne, 3 i anden og 15 i første Klasse; senere optoges 1 i tredje og 1 i anden og 4 i første Klasse.

Ved Undervisningsaarets Begyndelse talte Seminariet 50, senere 56 Elever, fordelte i tre Klasser saaledes:

III. Klasse.*)

1. Viggo Jørgen Kristian Andersen, Sørup (Kbhvn. A.).
2. Hans Peter Christensen, Enderslev Høstmark (Præstø A.).
3. Henrik Andreas Eilschou, Nykjøbing S.
4. Hans Kristian Hansen, Taastrup (Kbhvn. A.).

*) Det tilføjede Stednavn er Fødestedet.

5. Hans Kristian Vilhelm Hansen, Mielse (Loll. Falst. St.).
6. Jens Kristian Hansen, Kuditze (Loll. Falst. St.).
7. Frits Georg Johansen, Sæby (Jylland).
8. Niels Peter Larsen, Vigersted (Sorø A.).
9. Peter Larsen, Balderup (Kbhvn. A.).
10. Andreas Julius Nielsen, Ibsker (Bornh. A.).
11. Niels Nielsen, Uggerløse (Holb. A.).
12. Harald Valdemar Olsen, Sorø.
13. Lars Olsen Poulsen, S. Jernløse (Holb. A.).
14. Niels Kristian Povelsten, Munkebjergby (Sorø A.).
15. Oluf Viktor Emanuel Sklander, Vindeby (Loll. Falst. St.).

II. Klasse.

1. Hans Søren Kristen Mourits Andersen, Jonstrup Vang (Kbh. A.).
2. Jørgen Valdemar Andersen, Knardrup (Frbg. A.).
3. Niels Kristian Viggo Andersen, Cuddalore i Ostindien.
4. Viktor Ferdinand Christensen Lumbsaas (Holb. A.).
5. Laurits Julius Aksel Nielsen Dræby, Frederiksberg (Kbh. A.).
6. Knud Gelmuyden Tikjøb Fleischer, Maribo.
7. Jens Hansen, Haderslev.
8. Lars Rasmus Jakobsen, Gjelsted (Præstø A.).
9. Oluf Jakobsen, Søsum (Frb. A.).
10. Magnus Frits Jensen, Eggitslevmagle (Sorø A.).
11. Oluf Jens Konrad Julius Jensen, Kjøbenhavn.
12. Hans Kristensen, Mosede (Kbh. A.).
13. Jens Anders Kristensen, Frerslev (Sorø A.).
14. Hans Larsen, Badstrup (Frb. A.).
15. Ole Peter Martinsen, Ugledie (Præstø A.).
16. Anker Ammon Aksel Mathorne, Odense.
17. Hans Vilhelm Nielsen, Atterup (Sorø A.).

18. Lars Nielsen, Kildebrønde (Kbh. A.).
19. Laurits Kristian Pedersen, Uby (Holb. A.).
20. Adolf Theodor Rasmussen, Lindelse (Fyns St.).
21. Karl Emil Søby, Kjøbenhavn.

I. Klasse.

1. Viggo Asmus Jens Asmussen, Dyrlov (Præstø A.).
2. Niels Otto Christensen, Lestrup (Præstø A.).
3. Henrik Fogtmann, Sandby (Holb. A.).
4. Laurits Peter Olaf Friderichsen, N. Vallingerød (Holb. A.).
5. Ivar Louis Toftegaard Hansen, Aalborg.
6. Andreas Kristian Jensen, Poulsker (Bornholms A.).
7. Jens Poul Søgaard Jensen, Søsund (Kbhvn. A.).
8. Niels Kristian Kjær, Trustrup (Randers A.).
9. Alfred Arnold Larsen, Kjøbenhavn.
10. Hans Jørgen Peter Larsen, Ubberrød (Odense A.).
11. Peter Larsen, Tingslevmark (Holb. A.).
12. Peter Marius Larsen, Soesmark (Loll. Fals. Stift).
13. Jens Peter Nielsen, Dagløkke (Frborg. A.).
14. Johannes Kristian Marius Nielsen, Kullerup (Svendb. A.).
15. Thomas Godfred Nielsen, Tjæreby (Sorø A.).
16. Ole Peter Olsen, Særsløv (Loll. Fals. St.).
17. Peter Martin Severin Zoffmann Petersen, Bildsø (Sorø A.).
18. Adolf Ludvig Bruun Saunte, Maribo.
19. Thorvald Schmidt, Kjøbenhavn.
20. Thomas Kristian Thomsen, Gilbjergmark (Ribe A.).

13 Elever havde før Optagelsen paa Seminariet underkastet sig den alm. Forberedelseseksamen, 1 Skolelærer-eksamens 1ste Del, 2 Skolelærereksamen, 1 tysk Skolelærer-eksamen.

Af Eleverne vare 41 fra Sjællands Stift,
 deraf 5 fra Kjøbenhavn,
 2 fra Købstæderne,
 34 fra Landet,
 3 fra Fyns Stift (Landet),
 8 fra Lolland-Falsters Stift,
 2 fra Købstæderne,
 6 fra Landet,
 3 fra Jylland (Landet),
 1 fra Sønderjylland (Landet).

Efter Forældrenes Stilling i Samfundet tilhørte af Eleverne :
 15 Lærer- og Bestillingsmandsstanden,
 6 Haandværkerstanden,
 8 Handelsstanden,
 8 Gaardejerklassen,
 19 Husejerklassen.

Ved Undervisningsaarets Begyndelse havde af Eleverne

i 3die Kl.	3	fylt	24	Aar,
	1	»	23	»
	1	»	21	»
	1	»	20	»
	3	»	19	»
	4	»	18	»
	2	»	17	»
i 2den Kl.	1	»	28	»
	1	»	21	»
	2	»	20	»
	3	»	18	»
	7	»	17	»
	6	»	16	»
i 1ste Klasse	2	»	20	»
	2	»	18	»
	7	»	17	»
	6	»	16	»
	3	»	15	»

Paa Seminariet boede den 1ste Maj 1894 44 Elever, uden for Seminariet 5.

De paa Seminariet boende have i Tidsrummet 1ste Juni 1893—1ste Maj 1894 haft 109 Sygedage, eller i Gennemsnit hver 2,₁₈. 3die Klasse har i Gennemsnit haft 2,₃₁, 2den Klasse 2,₂₆ og 1ste Klasse 2 Sygedage for hver Elev. Der er ikke i Aarets Løb optraadt nogen epidemisk Sygdom paa Seminariet; derimod skyldes en væsentlig Del af Sygedagene lettere Influenzaanfald. 13 Elever have ingen Sygedage. Af de 6, der bo uden for Seminariet, have 4 ingen Sygedage og have mødt paa Seminariet hver Dag, medens de øvrige 2 have været borte i Gennemsnit hver 10,₅ Dage.

II. Undervisningen.

1. Religion.

1ste Klasse har i 2 Timer ugentligt læst af »Dr. Rørdams den kristelige Lære« § 1—28; i Bibelhistorie (ligeledes 2 Timer ugentligt) det gamle Testamentes Tid efter Christen Møllers Bibelhistorie for Seminarier og højere Skoler samt en Oversigt over det gamle Testamentes Bøger efter T. S. Rørdams »Historisk Oplysning om den hellige Skrift«, og Palæstinas Geografi efter Krarup Vilstrups »Lærebog i Palæstinas Geografi«.

2den Klasse har i 2 Timer ugentligt læst af »Dr. Rørdams den kristelige Lære« fra § 33—62; i Bibelhistorie er ligeledes i 2 Timer ugentligt læst efter Christen Møllers Bibelhistorie, det ny Testamente til »Kirken i Aposteltiden«; af N. T. er Matthæus's Evangelium gennemgaaet og forklaret.

3die Klasse har i 4 Timer ugentligt læst af »Dr. Rørdams den kristelige Lære« fra § 66—85 inkl.; i 3 Timer ugentligt er efter Christen Møllers Bibelhistorie læst Apostlenes Gerninger og af N. T. læst og forklaret Joh. Evangelium, Apostlenes

Gerninger og Brevet til Romerne; i 1 Time ugentligt er læst 1 Mosebog K. I—III, Salme 22 og nogle andre messianske Salmer, Jesajas K.I—XII og gennemgaaet det vigtigste af den bibelske Oldtidskundskab samt det, der efter Bestemmelserne af 6te April 1889 fordres af Kirkens Historie, og Religionsundervisningens Metodik. Desuden ere Eleverne gjorte bekendte med den augsburgske Trosbekendelse. 1 Gang maanedligt have Eleverne som Hjemmearbejde haft skriftlige Arbejder, dels som Behandling og Udvikling af det gennemgaaede, dels som Bibelforklaring, dels som kateketiske Dispositioner.

2. Dansk.

1ste Kl. I 3 Timer ugentligt er efter »Dansk Sproglære til Skolebrug« af K. A. Schneekloth gennemgaaet Formlæren til Udsagnsordenes Bøjning og Sætningsopløsning indøvet ved Brug af Chr. Flors »Haandbog i den danske Litteratur«, 9ende Udgave ved P. Hansen. 2 Timer ugentligt ere anvendte til Oplæsning ved Eleverne. Stil en Gang ugentligt; stundom anvendes Timen i Klassen til Oplæsning af udvalgte Stykker, der kunne tjene som Stilmønstre.

2den Kl. I afvekslende 2 og 3 Timer ugentligt er i Sproglæren gennemgaaet Smaaordene, Sætningslæren og Lydlæren.

2 Timer ugentligt ere anvendte dels til at gennemgaa Stilene, dels til Oplæsning ved Eleverne.

I en Time ugentligt er den danske Litteraturs Historie fra den ældste Tid til Holberg inkl. foredragen og eksamineret med Benyttelse af Sigurd Müllers Litteraturhistorie.

15 Stile ere skrevne, afvekslende som Hjemme- og Timearbejde, desuden Diktat.

3die Kl. I 2½ Time ugentligt er hele Sproglæren repeteret.

I 3 Timer ugentligt er den danske Litteraturs Historie efter Holberg foredragen og eksamineret med Benyttelse af Sigurd Müllers Litteraturhistorie.

15 Stile ere skrevne, afvekslende som Hjemme- og som Timearbejde.

Følgende Stileopgaver ere givne:

1ste Klasse:

1. Den sælsomme Jordefærd. (Diktat).
2. Mit Barndomshjem. (Timestil).
3. Høstbetragtninger. (Hjemmestil).
4. Napoleon i Brienne. (Genfortælling).
5. Rosenkransen. (Diktat).
6. En Vandring gennem en Skov. (Hjemmestil).
7. Henrik og Else. (Diktat).
8. Præsten Hans Madsen fra Svaninge. (Genfortælling).
9. En Fiskers Liv. (Eksamensstil).
10. Vinterens Ulemper og Besværligheder. (Hjemmestil).
11. Villemoes. (Diktat).
12. Om Blæst og Storm. (Timestil).
13. Om Vigtigheden af offentlige Samlinger. (Hjemmestil).
14. Kejser Peter den Store som Fadder. (Genfortælling).
15. Hvorfor er den danske Litteratur saa rig paa Foraarsange?
(Hjemmestil).
16. Hvilke Naturkræfter har Mennesket taget i sin Tjeneste?
(Eksamensstil).

2den Klasse.

1. Korstogenes Virkninger.
2. Hvilken Aarstid tiltaler dig mest?
3. Vore vigtigste Næringsveje og Udsigterne for dem.
4. Svejts.
5. Oehlenschlägers Aladdin.
6. Hvorfor sætte vi saa stor Pris paa vore Viser fra Midalderen?
7. Rigdommens Goder og Farer.
8. Nogle af de for Mennesket selv vigtigste Ernæringsplanter.
9. Hvad har draget, og hvad drager Nordboerne til Sydeuropa?
10. En Udvandrerens Fortælling.
11. Paludan-Müllers Adam Homo.
12. Hvilken Art af dansk Natur holder du mest af?
13. Det gode og det mindre gode ved vor Tids udbredte Avislæsning.
14. En Paavisning af de forskellige Stænders Betydning for vort hele Samfunds Vel.
15. Polaregnetenes Dyreliv.

3die Klasse:

1. Nilen.
2. At paavise fast Opholdssteds, Enkeltmands Ejendomsrets og Arbejdets Delings Betydning for Kulturudviklingen.

3. Hvilke Fordele og hvilke Vanskeligheder medfører det for de lavere stillede i Samfundet, at Forskellen mellem deres og andres ydre Optræden, Klædedragt, Indretning af Værelserne o. s. v. bliver mindre og mindre?
4. De nordamerikanske Indianere og deres Skæbne.
5. En Belysning af Forskellen mellem Friheden og Friheder.
6. Et af Oehlenschlägers Digtværker.
7. Det fælles og det særlige ved godmodig, venlig, hjælpsom og opofrende.
8. Hvad anføres mod Krigen, og hvad anføres til dens Forsvar?
9. Hvori bestaar sand Dannelse?
10. Hvorfor har Sorø og Egnen omkring Sorø saa god en Klang i danske Øren?
11. Hvor vidt kunne vi glæde os ved Europæernes Fremgang i Afrika i vor Tid?
12. Er Luksus berettiget?
13. Er Danmark nu et ringe Land?
12. Godgørenheden i sin rette og i sin mindre gode Skikkelse.
15. En af vore Digttere (Eget Valg).

3. Regning.

1ste Kl. I 3 Timer ugentligt er gennemgaaet Beyerholms »Regneøvelser for Begyndere«, sammes »Regnebog for Borger- og Almueskoler« I, II og III Del og af Bertelsens »Regnebog for Seminarier og Realskoler« de forberedende Opgaver, enkelt og sammensat Forhold, Delingsregning, Blandingsregning, simpel Rente, Rente af Rente og lidt Handelsregning.

2den Kl. I 2 Timer ugentligt er gennemgaaet efter Bertelsens ovennævnte Regnebog Handelsregning, blandede Opgaver I, Regning med Decimalbrøker, Roduddragning, Ligninger af 1ste og 2den Grad med en og flere ubekendte plane Flader og Linier og Logaritmers Anvendelse paa almindelige Renteberegninger samt enkelte Annuitetsopgaver.

3die Kl. I 3 Timer ugentligt er efter samme Regnebog gennemgaaet Liniers, Fladers og Legemers Beregning, Annuiteter og Amortisering samt blandede Opgaver II. Desuden er gennemgaaet Regnekunstens specielle Didaktik.

4. Skrivning.

1ste Kl. I 2 Timer ugentligt er skrevet det latinske Alfabet og Cifrene.

2den Kl. I 1 Time ugentligt er fortsat hermed.

3die Kl. I 1 Time ugentligt er der dels skrevet Sammenskrift, dels repeteret det latinske Alfabet.

5. Historie.

1ste Kl. I 1 Time ugentligt er der af Thriges »Mindre Lærebog i Danmarks, Norges og Sverriges Historie til Brug for de lærde Skoler« læst omtrent til Dronning Margrete.

I Verdenshistorien er i 2 Timer ugentligt efter Blochs »Lærebog i Verdenshistorien til Brug for Realskoler« læst til Korstogene.

2den Kl. I afvekslende 1 og 2 Timer ugentligt er der læst af Nordens Historie efter Thriges Lærebog fra Udgangen af det 14de Aarhundrede til Frederik den 5tes Død for Danmarks Vedkommende, fra c. 1400 til Frederik d. 5tes Død for Norges og fra c. 1400 til 1679 for Sverrigs. Af Verdenshistorien er der læst i 1 Time ugentligt Midalderens Historie ud og den nyere Historie til c. 1648.

3die Kl. I 1 Time ugentligt er Nordens Historie læst efter Thrige fra c. 1700; Verdenshistorien i 2 Timer ugentligt fra 1648.

6. Geografi.

1ste Kl. I 2 Timer ugentligt er af P. Dahlbergs »Større Lærebog i Geografi« læst indtil Frankrig. NB. Danmark efter H. Weitemeyers »Danmarks Geografi«.

2den Kl. I 2 Timer ugentligt er af P. Dahlbergs ovennævnte Lærebog læst fra Frankrig til Slutningen og desuden foredraget et kortfattet Uddrag af Astronomien.

7. Matematik.

I. Aritmetik og Algebra.

1ste Kl. I 3 Timer ugentligt er gennemgaaet: A.

Steens »Elementær Aritmetik« og sammes Opgaver i det indledende Kursus med Undtagelse af de fleste blandede, desuden af sammes »Elementær Algebra« de 6 første Numre.

2den Kl. I 3 Timer ugentligt er gennemgaaet af A. Steens »Blandede Opgaver«: det indledende Kursus og sammes: »Elementær Algebra« fra Nr. 7 til Enden.

II. Plangeometri.

1ste Kl. I 1 Time ugentligt er af Julius Petersens »Lærebog i den elementære Plangeometri« gennemgaaet de første 64 Numre med dertil hørende Opgaver.

2den Kl. I 2 Timer ugentligt er gennemgaaet efter samme Lærebog fra Nr. 59 til Enden, hvorhos Sætningerne ere indøvede ved Opgaver.

III. Stereometri.

3die Klasse. I Læsearets Begyndelse er i 1 Time ugentligt gennemgaaet: Hjørner, Polyedre i Alm., specielt Prismer, Pyramider, regulære Polyedre, Cylindre, Kegler, Kugler, derefter Beviser for Beregning af den rette Cylinders, den fuldstændige og den afkortede rette Kegles samt Kuglens og dens vigtigste Deles Overflade og endelig Beviser for Prismers, Cylindres, Pyramiders, fuldstændige og afkortede Keglers, Kuglens og dens vigtigste Deles samt de forskellige Kilers Indhold.

8. Naturlære.

1ste Kl. I 3 Timer ugentligt er gennemgaaet af C. Holtens: »Læren om Naturens almindelige Love« forfra indtil Lyslæren og Foredraget stadig belyst ved Eksperimenter.

2den Kl. I 3 Timer ugentligt er af samme Lærebog gennemgaaet fra Lyslæren og til Slutningen, og derefter er der holdt et kortfattet Foredrag (uden Eksamination) om Meteorologien og et endnu kortere om Kemiens vigtigste Grundsætninger og Resultater; alt oplyst ved saa mange Forsøg, som Seminariets Samling af Apparater og Instrumenter have tilladt.

9. Naturhistorie.

1ste Kl. I 3 Timer ugentligt er C. F. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2 gennemgaaet og Foredraget stadig belyst ved Forevisning af levende og præparerede Dyr.

2den Kl. I 3 Timer ugentligt er C. Vaupell og C. Grønlunds »Planterigets Naturhistorie til Skolebrug« 6te Opl. gennemgaaet og Foredraget ledsaget af Forevisning af tørrede og levende Planter; desuden er foredraget et Udtag af Mineralogien.

Med hver af Klasserne ere botaniske Ekskursioner foretagne, i Reglen 1 i hver Uge i Sommermaanederne.

10. Opdragelses- og Undervisningslære.

3die Kl. I 4 Timer ugentligt er Wilckens »Grundtræk af Pædagogikken« tillige med »Opdragelsens Historie« efter S. Heegaard gennemgaaet. Sjælelæren er gennemgaaet efter K. Kromans »Grundtræk af Sjælelæren med et Omrids af Tænkælæren«.

For de enkelte Fags Vedkommende foredrager og gennemgaar hver Faglærer sit Fags specielle Metodik.

11. Sang og Musik.

A. Sang.

1ste Kl. Koralerne i C-Dur; A-Mol, G-Dur E-Mol, F-Dur, D-Mol, B-Dur og G-Mol ere gennemgaaede, samt Træffeøvelser i alle Tonearter, indtil 3 Fortegn.

En Del Sange efter C. Mortensens Sangbog ere indøvede. i Teori er forklaret: Treklangene, Intervaller og Skalaernes Bygning.

2den Kl. Koralerne i Berggreens Koralbog ere gennemgaaede, dels som Træffeøvelser og dels med Teksten. Flere af Sangene i V. Sannes »Tostemmige Fædrelandssange« (Syngeplan II) ere sungne paa Klassen. Skalaerne indtil 5 Fortegn ere gennemgaaede. Den kromatiske Skala er indøvet.

3die Kl. Alle Koralerne i Berggreens Koralbog ere repeterede, og der er sunget Træffeøvelser i alle Tonearter indtil 4 Fortegn. Skalaerne ere repeterede, og Messesvarene samt den kromatiske Skala indøvede. Alle Sangene i V. Sannes »Tostemmige Fædrelandssange« (Syngeplan II) ere gennemgaaede.

I Korsangtimerne er sunget en Del 3- og 4-stemmige Sange. Til Sangundervisningen er der anvendt 5 Timer ugentligt.

B. Violinspil.

Alle Eleverne, delte i Afdelinger efter deres Færdighed, ere underviste samtidigt i 2 ugentlige Timer. De flinkeste Elever have skiftevis fungeret som Hjælpe lærere. Ved Undervisningen er benyttet: C. Mortensens Violinskole, Berggreens Koralbog, Duetter og Kaisers Etuder.

C. Orgelspil.

Hver Klasse har haft 2 Timer ugentligt. Der er spillet paa Harmonium og Orgel med og uden Pedal. Ved Undervisningen er i 1ste Klasse væsentligt benyttet Mortensens Orgelskole, i de andre Klasser Berggreens og Barnekows Koralbøger, Præludier af Attrup, Gebauer o. fl. samt forskellige Modulationshefter.

12. Tegning.

1ste Kl. har i 2 ugentlige Timer tegnet efter Andersens og Dahlerups Vægtavler; 21 Blade ere benyttede.

2den Kl. har i 3 ugentlige Timer øvet geometrisk Tegning og Frihaandstegning efter Gibsfigurer og stereometriske Figurer.

3die Kl. har i 2 ugentlige Timer fortsat geometrisk Tegning og Frihaandstegning efter Gibsfigurer og stereometriske Figurer.

13. Gymnastik.

Hver Klasse er undervist i 3 Timer ugentligt, saavel i Teori som Praksis, og Undervisningen har omfattet samtlige foreskrevne Øvelser. Øverste Klasse har tillige haft Lejlig-

hed til at uddanne sig ved at overvære og deltage i Undervisningen i Øvelsesskolen. Paa Grund af Seminariets Beliggenhed kan Svømning ikke finde Sted. Om Sommeren øves Eleverne i Skydning. Øvelserne sluttet med en Præmieskydning.

14. De praktiske Øvelser.

Efter Omgang have 2 Elever af øverste Klasse, en Uge ad Gangen, under vedkommende Faglærers Tilsyn og Ledelse undervist som Lærere i de forskellige Fag i hver af den med Seminariet forbundne Øvelsesskoles Klasser. Seks Timer om Ugen har den samlede øverste Klasse overværet og til Dels taget Del i denne Undervisning og haft Lejlighed til at benytte den Vejledning og de Vink, der bleve givne af vedkommende Lærere med Hensyn til Skolegerningen. Til Undervisningen i Religion er der altid i Forvejen afleveret en skriftlig Disposition, som er gennemgaaet og rettet. I enkelte Fag have ogsaa Eleverne af 2den Kl. taget Del.

I 2 ugentlige Timer er der efter »Tysk Læsebog for de højere Klasser ved Kaper og Simonsen« læst af den prosaiske Del fra S. 107 til S. 205, af den poetiske Del fra S. 345 til S. 357. I Sproglæren er, væsentlig efter Kapers kortfattede Sproglære, gennemgaaet Formlæren. Eleverne have skrevet 2 Stile ugentlig.

Da Undervisningen i dette Fag ikke er obligatorisk, have kun 2 Elever af anden Klasse og 6 af yngste Klasse deltaget deri. I den senere Tid have dog 1 Elev af anden og 1 af yngste Klasse hørt op dermed, da de, for at følge med, ikke havde tilbørlig Tid til Forberedelse til de andre Fag.

Undervisningen har været fortsat Undervisningsaaret igennem uden anden Afbrydelse end ved de sædvanlige Eksamener og Ferier, af hvilke Paaskeferien paa Grund af et smitsomt Sygdomstilfælde i en af Lærerfamilierne begyndte nogle faa Dage tidligere end ellers.

Seminariet beklager at have i afvigte Læseaar mistet en af sine ældste Lærere, Sang- og Musiklærer Niels Carl Vilhelm Mortensen, R*, hvem tillige Stillingen som Inspektør var overdragen. Siden 1. Juli 1851 havde han virket som Lærer i Sang og Musik samt Skrivning og Tegning og siden ^{19/12} 1865 som Inspektør med stor Dygtighed og Kjærlighed til sin Gerning og Seminariet her, hvorom ogsaa hans mange Disciple rundt om i Landet vide at frembære Vidnesbyrd. I de sidste Aar var hans Helbred nedbrudt, og da han følte sine Kræfter stærkt aftage, søgte han for om muligt at genvinde sit Helbred Orlov, hvilken blev tilstaaet ham med Bibehold af hans Gage til 1. April d. A. Imidlertid bortkaldtes han ved Døden d. 3. November 1893 — han var født d. 6. Jan. 1832 — efterladende et levende følt Savn og et smukt Minde i sin Virkekreds, som Seminariets Forstander tolkede ved hans Baare, inden han af Seminariets Elever, der havde samlet sig med hans Familie og Medlærere i Seminariets Højtidssal om hans jordiske Levninger, blev udbaaret for at henføres til sit sidste Hvilested, hvor han jordfæstedes d. 4. Novbr. under megen Deltagelse.

Hans Virksomhed som Inspektør ved Seminariet blev under 28. Novb. s. A. af Ministeriet f. K. og U. overdraget til Seminarielærer Cand. theol. E. Lunddahl, og som vikarierende Lærer i hans Undervisningsfag antoges Seminarist, Syngelærer B. Schlægelberger, der fratraadte d. 1. Mai 1894.

Under 29. Marts 1894 konstitueredes Sang- og Musiklærer ved Silkeborg Seminarium Kristen Nielsen Stensen som Lærer i Sang og Musik samt Skrivning ved Seminariet, medens Tegneundervisningen i Følge Skrivelse fra Min. f. K. og U. af 20. April 1894 midlertidigt vil være at bestyres af Tegnelærer i Kjøbenhavn Oluf K. Nielsen.

Efter Anmodning af M. f. K. og U. deltog Forstanderen tillige med de andre Forstandere for Statsseminarierne o. fl. a. i de Forhandlinger, der førtes under Ministerens Forsæde i Ministeriet i Anledning af den nye Seminarielovs Indførelse, fra d. 16. til d. 18. April d. A.

Gymnastik — tilligemed Sang- og Musikinspektion er holdt den 9de April d. A.

Seminariets Regnskab for 1893—94 udviste en samlet Udgift af 23,949 Kr. 52 Øre.

Til Bibliotheket og det fysiske Kabinet er anvendt 669 Kr. 82 Øre. Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har Seminariet modtaget flere Skrifter til Indlemmelse i Seminariets Bibliotek.

Til Elevernes Understøttelse har været tilstaaet af den paa Finansloven opførte Sum til Hjælp for trængende Seminarieelever 1620 Kr. Disse ere fordelte saaledes, at der tilstodes 2 Elever hver 90 Kr., 5 hver 75 Kr., 3 hver 70 Kr., 2 hver 60 Kr., 5 hver 50 Kr., 4 hver 35 Kr., 3 hver 30 Kr., 4 hver 25 Kr., 9 hver 20 Kr. 32 Elever er der tilstaaet Nedsættelse af Undervisningspengene til det halve.

Til dette Aars Skolelærereksamens 2den Del i Kjøbenhavn ere følgende Elever af 3die Klasse indmeldte:

1. H. P. Christensen.
2. H. A. Eilschou.
3. H. K. V. Hansen.
4. J. K. Hansen.
5. F. G. Johansen.
6. N. P. Larsen.
7. P. Larsen.
8. A. J. Nielsen.
9. N. Nielsen.
10. H. V. Olsen.
11. L. O. Poulsen.
12. N. K. Povelsen.
13. O. V. E. Sklander.

Til samme Eksamens 1ste Del i Kjøbenhavn ere indmeldte følgende Elever af 2den Klasse:

1. H. S. K. M. Andersen.
2. J. V. Andersen.
3. H. G. T. Fleischer.
4. V. F. Christensen.
5. L. R. Jakobsen.
6. M. F. Jensen.
7. H. Kristensen.
8. J. A. Kristensen.
9. H. Larsen.
10. O. Martinsen.
11. H. V. Nielsen.
12. L. Nielsen.
13. L. K. Pedersen.
14. A. T. Rasmussen.
15. K. E. Søby.

Den skriftlige Prøve af Skolelærereksamens anden Del afholdtes den 1ste, 2den, 4de og 5te Maj d. A. Optagelsesprøven er sat til den 1ste og 2den Juni d. A. Det nye Undervisningsaar begynder Onsdag d. 6te Juni.

Som den vigtigste Begivenhed i Læseaaet maa fremhæves Vedtagelsen af »Lov om Seminarier og Prøver for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m.« af 30te Marts 1894.

Af Loven hidsættes som de, der have mest Interesse for dem, der ønske at uddanne sig til Lærere, §§ 2 og 12.

§ 2.

For at kunne optages i Seminariets yngste Klasse skal Eleven:

- a) have fyldt sit 18de Aar inden Kalenderaarets Udgang.
- b) mindst 1 Aar enten selv have forestaaet en Skole, eller under en dygtig Lærers Vejledning have deltaget stadigt og flittigt i Undervisningen i en Skole, samt kunne med-

bringe Vidnesbyrd fra vedkommende Lærer om Lyst og Anlæg til Skolegerningen. Vejledning kan søges hos Lærere ved de offentlige Skoler, samt hos de Lærere ved private Skoler, som dertil faa Skolekommissionens Anbefaling; men ingen Lærerlærling maa antages i de offentlige Skoler, uden at der gives Skoledirektionen Meddelelse derom.

- c) fremlægge de befalede Attester.
- d) fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtrædelse af Børneskolen.
- e) fremlægge Lægeattest for, at han ikke lider af nogen legemlig Mangel — særlig ikke nogen fremskreden Sygdom, — som gør ham uskikket til at være Skolelærer;
- f) have bestaaet den anordnede Optagelsesprøve, som afholdes af Seminariets Lærere.

Optagelse i yngste Klasse kan kun ske ved Undervisningsaarets Begyndelse; under særlige Omstændigheder kan Ministeriet tillade Undtagelser herfra.

Ingen Elev maa optages i mellemste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste Klasse og bestaaet Oprykningsprøven, eller i ældste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste og mellemste Klasse og bestaaet første Del af den afsluttede Lærerprøve og Oprykningsprøven til ældste Klasse.

Under særlige Omstændigheder kunne dog de, der have fyldt henholdsvis det 19de eller 20de Aar inden Kalendraarets Udgang og opfyldte ovenstaaende under b) til e) nævnte Betingelser for Optagelse, med Ministeriets Tilladelse efter bestaaet Oprykningsprøve optages i Seminariets mellemste Klasse uden at have gennemgaaet yngste eller i dets ældste Klasse uden at have gennemgaaet yngste eller mellemste Klasse.

§ 12.

Afsluttende Prøve i Overensstemmelse med denne Lov afholdes første Gang i Mai 1897.

Paa Seminariet nyde Eleverne ikke blot Undervisning, der er beregnet paa 3 Aar og betales med 40 Kr. aarligt af dem, der ikke ere Skolelæreres Sønner, men have tillige Bolig og Forplejning, for hvilken der erlægges 300 Kr. aarligt, som betales hvert Fjerdingaar forud og ikke betales tilbage, naar en Elev i Løbet af Fjerdingaaret forlader Seminariet uden anden Grund end Sygdom.
